Jordens medeltemperatur har stigit med 1,1 °C jämfört med förindustriell tid.

Mänsklig verksamhet har orsakat nästan all uppvärmning.

Baserar sig på IPCCs sjätte utvärderingsrapport, delrapport 1. © FMI och miljöministeriet, 2021. Klimatguiden.fi.

Klimatförändringarna syns på land, i haven och i atmosfären.

De förändringar som redan börjat fortsätter. En del är oåterkalleliga och kan fortsätta i hundra- eller tusentals år.

PÅ LAND

- Klimatzonerna skjuts mot polerna
- Fler kraftiga regn på många håll
- Mer torka

TILL HAVS

- Havsvattnet värms upp
- Havsytan stiger **OÅTERKALLELIGT**
- Haven blir surare och syrehalten sjunker **OÅTERKALLELIGT**

I ATMOSFÄREN

- Halten av växthusgaser ökar
- Nedre delen av atmosfären värms upp
- Fuktigheten ökar

SNÖ OCH IS

- Isen på hav och sjöar minskar
- Snötäcket minskar
- Glaciärerna smälter **OÅTERKALLELIGT**

VÄDERFENOMEN SOM ORSAKAR SKADA OCH FARA BLIR VANLIGARE

Värmeböljor, torka, kraftiga regn och tropiska cykloner förekommer oftare än förr.

Baserar sig på IPCCs sjätte utvärderingsrapport, delrapport 1. © FMI och miljöministeriet, 2021. Klimatguiden.fi.

Förändringarna är mer omfattande och snabbare än någonsin tidigare.

Den globala medeltemperaturen har stigit snabbare under de senaste 50 åren än under de föregående 2000 åren.

Koldioxidhalterna är högst på minst 2 miljoner år. År 2019 uppgick koldioxidhalten till 410 ppm.

Jordens glaciärer har sedan 1950 dragit sig tillbaka fortare än på åtminstone 2000 år.

ppm = miljondelar av volymen

Baserar sig på IPCCs sjätte utvärderingsrapport, delrapport 1. © FMI och miljöministeriet, 2021. Klimatguiden.fi.

Om klimatförändringen ska bromsas krävs inte bara utsläppsminskningar utan också att koldioxid avlägsnas ur atmosfären.

Koldioxidutsläppen orsakade av människan är lika stora som mängden koldioxid människan lyckas avlägsna från atmosfären. Nettonollutsläpp måste uppnås före mitten av seklet.

Koldioxid kan bindas med hjälp av mänskliga insatser t.ex. i skogar och i marken. Det finns också förslag på tekniska lösningar.

Dessa metoder har ofta bieffekter t.ex. på vattnets kvalitet och tillgänglighet, matproduktionen eller den biologiska mångfalden.

Baserar sig på IPCCs sjätte utvärderingsrapport, delrapport 1. © FMI och miljöministeriet, 2021. Klimatguiden.fi.

Riskerna och effekterna ökar i takt med uppvärmningen.

Extrema väderfenomen har blivit vanligare sedan förindustriell tid (1850–1900)

	nuläge +1,1 °C	+1,5 °C	+2 °C	+4 °C
Temperatur Årtiondets hetaste dag blir allt varmare (+ °C)	+1,2 °C	+1,9 °C	+2,6 °C	+5,1 °C
Torka Torka som upplevts en gång per årtionde drabbar **x** gånger oftare	2 × oftare	2,4 ×	3,1 ×	5,1 ×
Nederbörd Årtiondets högsta nederbörd infaller **x** gånger oftare	1,3 × oftare	1,5 ×	1,8 ×	2,8 ×
Tropiska cykloner Antalet kraftiga tropiska cykloner ökar (%)		+10 %	+13 %	+30 %

Baserar sig på IPCCs sjätte utvärderingsrapport, delrapport 1. © FMI och miljöministeriet, 2021. Klimatguiden.fi.